

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

ВІДНОВЛЕННЯ МУЗЕЇВ ПІСЛЯ БОЙОВИХ ДІЙ У 2021-2022-ТІ РОКИ: ДОСВІД АЗЕРБАЙДЖАНУ

Агаєв Ф.А., доктор філософії з історії
*Національний музей історії Азербайджану,
М. Баку*

Відновлення культурного життя після закінчення бойових дій (вересень – листопад 2020 року) – одна з важливих складових державної політики. Відразу після закінчення бойових дій влада Азербайджану розпочала реалізацію повномасштабного відновлення територій. Серед першочергових завдань також стояло завдання відновлення культурного життя, у тому числі і музейної справи.

За оцінками азербайджанських дослідників за роки Першої Карабахської війни (1991-1994 рр.) було знищено більше 20 історичних музеїв: краєзнавчих музеїв та їхніх філій, а також меморіальних будинків-музеїв. Одним із культурних центрів Карабаху було місто Шуша, в якому було зруйновано багато музеїв, що належать до азербайджанської культури.

За планами влади буде створено Реставраційний центр для організації реставрації пам'яток культури. Реставрація пам'яток – важливий процес, для проведення необхідний реставраційний документ, який вже підготовлений для початку робіт у Шуші. Він називається «Інструкція з відновлення пам'яток у місті Шуша».

У план входила реставрація будинків-музеїв великих діячів культури та мистецтва: Узеїра Гаджибейлі, Бюль-Бюля та ін. Знаменитий музей Бюльбюля, розташований у місті Шуша, повністю відреставровано і зараз тут створюється музейна експозиція. Ремонтно-відновлювальні роботи та реконструкція було проведено за дорученням глави держави. Фонд Гейдара Алієва підготував проект робіт, які будуть проведені в будинку-музеї Узеїра Гаджибейлі. Прискоренню ремонтно-відновлювальних та реставраційних робіт у Шуші сприяло також оголошення президентом країни 2022 року «Роком міста Шуша».

На особливу увагу заслуговує відновлення будинку-музею поета та державного діяча Молла Панаха Вагіфа. Після перемоги азербайджанської армії за дорученням Президента Азербайджану Ільхама Алієва, який відвідав мавзолей під час поїздки до міста Шуша, тут розпочалися ремонтно-відновлювальні роботи та реконструкція. Ремонтно-відновлювальні роботи та реконструкція у мавзолеї були проведені Фондом Гейдара Алієва. Починаючи з березня 2021 року гробниця пройшла конструктивне обстеження, було вивчено заходи щодо зміцнення необхідних частин та підготовлено робочі проекти.

На підставі інформації, отриманої в результаті топографічних робіт на території, було знайдено зруйновані елементи облицювання, розроблено архітектурні робочі проекти з метою відновлення початкових розмірів пам'ятника. На їх основі стіни фасаду та внутрішніх частин були облицьовані мармуром та відновлено історичний вигляд пам'ятника.

Також планується проект Музею окупації просто неба в повністю зруйнованому місті Агдамі. За словами глави держави, мета будівництва, із залученням іноземних фахівців, полягає в тому, щоб люди могли побачити масштаби руйнувань у музеї просто неба.

Досвід Азербайджану у справі відновлення музейної справи може послужити для української сторони одним із прикладів успішного вирішення цього питання у контексті повоєнного відновлення країни.